

ЗАІКІН О. В., магістрант. Харків, НТУ «ХПІ»

РОЗРОБЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Інноваційна стратегія— один із засобів досягнення цілей організації, який відрізняється від інших засобів своєю новизною, передусім для даної організації, для галузі ринку, споживачів, країни в цілому.

Будь-які стратегічні кроки організації мають інноваційний характер, оскільки вони так чи інакше ґрунтуються на нововведеннях в економічній, виробничій, збутовій чи управлінській сферах.

Розроблення інноваційної стратегії передбачає прийняття стратегічних завдань (цілей), оцінку можливостей та ресурсів для їх використання; аналіз альтернатив; підготовку конкретних програм, проектів, бюджетів; оцінку сильних та слабких сторін діяльності з урахуванням обраних цілей.

Послідовність етапів розроблення стратегії:

1. Етап розроблення цілей:

- a) формування місії-орієнтації і місії-політики організації, у яких підкреслюється прихильність до інноваційної діяльності;*
- б) формується мета інноваційного розвитку організації.*

2. Етап стратегічного аналізу:

- а) аналізується внутрішнє середовище й оцінюється інноваційний потенціал;*
- б) аналізується стан зовнішнього середовища й оцінюється інноваційний клімат;*
- в) визначається інноваційна позиція організації.*

3. Етап вибору інноваційної стратегії:

- а) визначаються базові стратегії розвитку та інноваційні складові;*
- б) розробляються альтернативні інноваційні стратегії;*
- в) здійснюються вибір і обґрунтування інноваційної стратегії, який віддається перевага.*

4. Етап реалізації інноваційної стратегії:

- a) розроблюються стратегічний проект (перелік стратегічних змін і заходів для їх здійснення) та план реалізації проекту, особливо враховується інноваційний характер перетворень;
- б) організується стратегічний контроль процесу реалізації проекту;
- в) оцінюється ефективність процесу реалізації і проводиться необхідне коригування проекту, стратегійцілей.

Ефективне формування інноваційної стратегії починається з визначення того, куди підприємство має рухатися, яку довгострокову позицію на ринку воно збирається зайняти в результаті впровадження інновації, тобто розробленням місії тацілей.

Місія підприємства завжди дуже індивідуальна. Вона «відділяє» одне підприємство від іншого і наділяє його власними відмінностями, напрямом діяльності та шляхом розвитку.

Існують три аспекти формування добре опрацьованої й обґрунтованої місії підприємства:

- 1) розуміння того, у яких сферах бізнесу працює підприємство;
- 2) доступне та зрозуміле викладення місії;
- 3) своєчасне прийняття рішення відносно впровадження інновацій і необхідності зміни стратегічного курсу тамісії.

Сфера бізнесу підприємства визначається тим, які суспільні потреби якої цільової групи споживачів необхідно спробувати задоволити, а також технологіями, які будуть використовуватись, і функціями, які здійснююватимуться процесі роботина певному ринку.

Ефективне розроблення місії, особливо для підприємства, що спрямоване на впровадження інновацій, полягає в тому, щоб вчасно виявити момент, коли загрози чи можливості, що з'являються у зовнішньому оточенні, роблять необхідним перегляд довгостркового напряму розвитку підприємства внесенням відповідних корективів.

Вдало сформульована місія є сильним мотиваційним інструментом, який готовує підприємство до майбутнього. У місії знаходять відображення тих

переваги, які вигідно відрізняють фірму від потенційних і реальних конкурентів.

Установлення цілей адаптує інноваційний стратегічний напрям розвитку підприємства до конкретних завдань, пов'язаних з виробництвом і результатами діяльності організації. Цілі можна розглядати як обов'язок управлінського апарату підприємства досягти певних результатів з упровадження інновації в певний час. Доки довгострокові плани розвитку підприємства та його місія не пов'язані з конкретними вимірюваними завданнями, сформульована місія лишається сяйтільки нереалізованою ідеєю.

Управлінську цінність цілям підприємства надає їх визначеність у кількісних та вимірюваних показниках, а також зміст граничних значень, яких необхідно досягти. Стратегічні цілі фокусуються на конкуренції і на створенні сильних конкурентних позицій у конкретній сфері діяльності. Кожний ключовий результат інноваційної діяльності, який уважається важливим для досягнення успіху, потребує визначення цілей.

Основними стратегічними цілями, як показують численні дослідження, є: обсяги продажу, темпи зростання, частка ринку, прибуток. Обсяг продажу — це визнаний показник престижу фірми і до того ж відображає кількість ресурсів, що переробляє компанія. Зростання важливе з кількох причин. У зростаючій економіці розвиток компанії необхідний для збереження її позицій на ринку, і, щоб підтримувати свою відносну конкурентоспроможність, вона повинна зростати таким самим темпом, як економіка в цілому. Зростання створює можливості для збільшення робочих місць і заробітної плати. Орієнтовані на зростання підприємства сприйнятливі до нововведень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Краснокутська Н. В., Інноваційний менеджмент: навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 504 с.